

Volem assumir la responsabilitat sobre les futures generacions nuclears

Necessitem impulsar projectes estructurals per reforçar les comunicacions, per millorar els subministraments, per fer més competitives les nostres zones industrials

És imprescindible que el Govern espanyol s'impliqui en el futur desplegant convenis de transició justa destinats a impulsar la generació d'alternatives econòmiques afectades per la transició energètica

GEMMA CARIM
Presidenta del Consell
Comarcal de la Ribera d'Ebre
XAVIER FAURA
President del Consell
Comarcal del Baix Ebre
NEUS SANROMA
Presidenta del Consell
Comarcal de la Terra Alta
XAVIER GRÀCIA
President del Consell
Comarcal del Priorat
ROSA M. ABELLÓ
Presidenta del Consell
Comarcal del Baix Camp

El passat 4 de juliol, ajuntaments, consells comarcals, les cambres de comerç de Tortosa i Reus, sindicats i patrons érem convocats pel secretari d'Empresa i Competitivitat de la Generalitat, Albert Castellanos, en la segona reunió convocada per avançar en el contingut del reglament del Fons de transició nuclear. Aquest Fons ha de servir per oferir instruments i recursos que facin possible diversificar l'economia de les zones nuclears davant el tancament de les centrals, revertint així la pèrdua de llocs de treball que provocarà i, a la vegada, oferir una oportunitat de futur pels veïns i veïnes d'aquests municipis.

Recordem que la competència exclusiva en matèria nuclear la té l'Estat, i en virtut d'aquesta potestat, el govern espanyol ha fixat el tancament d'Ascó I per a l'octubre del 2030; el d'Ascó II, el setembre del 2032; i el de Vandellòs II, el febrer del 2035. Aquests tancaments, si no s'ofereix una alternativa, comportaran un impacte econòmic i laboral letal per a les comarques de la Ribera d'Ebre, Baix Ebre, Terra Alta, Priorat i Baix Camp, perquè les centrals nuclears ubicades a Ascó i Vandellòs donen ocupació directa a 3.000 persones, i a moltes altres més, de manera indirecta.

Davant la inacció dels diferents governs espanyols per crear un pla de diversificació econòmica i reindustrialització de les zones nuclears abans del seu tancament, la Generalitat de Catalunya va prendre la iniciativa. Així, el gener de 2015 el Parlament impulsava la creació d'un primer impost nuclear que pretenia destinar 6 milions anuals als territoris nuclears. El govern del PP el va recórrer i el Tribunal Constitucional el va

tombar. La Generalitat va tornar a plantejar un nou impost l'any 2017, però de nou el PP el va recórrer, el govern del PSOE el 2018 es va negar a retirar el recurs, i el Tribunal Constitucional el va declarar inconstitucional el març de 2019. El tercer intent, i sembla que definitiu, va concretar-se el passat desembre de 2021 amb la Llei de mesures fiscals del 2022, destinant el 20% de la recaptació de l'impost sobre les instal·lacions que tenen afectació sobre el medi ambient per dotar així el Fons català de Transició Nuclear amb 24 milions anuals.

Vuit anys després del primer intent, i superats els obstacles posats pel Govern de l'Estat i el Tribunal Constitucional, es disposarà d'un Fons que fins al tancament de les centrals nuclears gestionarà uns 300 milions d'euros, uns recursos absolutament extraordinaris que amb una gestió eficient han de projectar els nostres municipis i comarques com un territori ple d'oportunitats i expectatives per inversions econòmiques endògenes i externes. Necessitem impulsar projectes estructurals per reforçar les comunicacions, per millorar els subministraments, per fer més competitives les nostres zones industrials, però també hem d'aprofitar aquests recursos per ajudar a valoritzar els nostres actius turístics, per ajudar a les iniciatives econòmiques que es vulguin impulsar.

En definitiva, hem de crear un teixit econòmic que faciliti l'aparició i l'impuls de nous sectors productius, potenciar la instal·lació de noves empreses, reforçar les existents i la creació de nous llocs de treball que substitueixin els desapareguts pel tancament nuclear.

Catalunya som el primer territori de l'Estat que assumim la responsabilitat sobre les futures generacions postnuclears, i ens sentim orgullosos. Però també és imprescindible que el Govern espanyol s'impliqui en el futur desplegant convenis de transició justa destinats a impulsar la generació d'alternatives econòmiques afectades per la transició energètica. No és en absolut útil impulsar-los després del tancament de les centrals com va fer l'Estat a Zorita (2006) i Garoña (2017), llavors ja és massa tard. Ens cal actuar amb deu anys d'antelació si volem revertir el despoblament d'aquestes comarques.

Les presidències dels consells comarcals del Baix Ebre, la Ribera d'Ebre, el Priorat, la Terra Alta i el Baix Camp demanem al govern espanyol que assumeixi la seva responsabilitat i que desplegui un Conveni de Transició Justa per a les zones nuclears catalanes. I si més no, li reclamem a l'Estat que aporti al Fons de Transició Nuclear la mateixa quantitat de recursos que aporta la Generalitat de Ca-

talunya, 24 milions d'euros anuals.

L'Estat fa molts anys que obté diferents ingressos en matèria nuclear, per exemple, amb el Fons per al finançament de les activitats del Pla General de Residus Radioactius va recaptar 468 milions d'euros l'any 2020 en forma de prestació patrimonial de caràcter públic no tributari. Addicionalment, el govern espanyol també està recaptant al voltant de 300 milions d'euros l'any per impostos directament vinculats a la producció nuclear.

L'Estat no pot continuar sense posar al dia les mesures de seguretat nuclear externes, ni deixant caure la línia ferroviària entre Casp i Reus, cabdal per a l'evacuació de població en cas d'emergència, ni pot permetre que els trens per la costa passen de llarg de les nostres estacions, ni podem tenir una xarxa bàsica de carreteres de l'Estat de via lenta. La nostra competitivitat també passa pels costos logístics, pel temps en arribar-hi de les mercaderies i persones.

300 milions aportats per la Generalitat són una gran oportunitat i des de les presidències dels Consells comarcals volem fer una crida a l'optimisme per al futur de les nostres comarques, però ens cal també el compromís de l'administració espanyola i l'assumpció de les seues competències.

